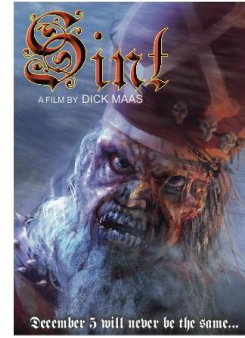

Sinterklaas voor de rechter...

Amsterdam, 5 december 2022

Zwarte Piet zorgt al jaren voor verhitte discussies. En Sinterklaas dan? Die komt er in de publieke discussie wat bekaaid vanaf. Toch heeft ook Sinterklaas zich juridisch niet onbetuigd gelaten. Het is een mooie traditie geworden dat Boekx de rechtszaken voor u op een rijtje zet. Ook in de afgelopen periode verschenen weer prachtige rechterlijke uitspraken waarbij Sinterklaas centraal stond. Inmiddels telt deze bloemlezing al 12 uitspraken. In de rechtszaal draaide het onder meer om de volgende vragen:

- Een politieagent speelt voor Sinterklaas en zet een vrouwelijke collega voor 140 man voor schut. In een gedicht stelt hij haar mislukte liefdesrelatie met een collega aan de kaak. Hij stelt dat dit soort grappen onderdeel zijn van de politiecultuur. Hoe denkt de rechter daar over?
- Is het silhouet van Sinterklaas auteursrechtelijk beschermd?
- Hoe zit het met het portretrecht van de acteur die de rol van de officiële Sinterklaas speelt?
- Mocht voor de horrorfilm 'Sint' reclame worden gemaakt middels posters met een zombie-Sint?
- Wat mag een bedrijf verwachten van de manier waarop een ingehuurde Sint en zijn Pieten hun rol invullen? Kan het bedrijf geld terugvorderen als dat totaal niet aan de verwachtingen voldoet? Aan welke normen moet de vertolking van Sinterklaas tenminste voldoen?
- Voor het fotograferen van Prinses Amalia gelden strenge eisen. Als zij bij de intocht is, mag ze dan wel gewoon gefotografeerd worden?
- De zaak van de brandende tabberd. Een student laat bij wijze van grap zijn Sinterklaaspak in brand steken. Hoe een ludieke actie tijdens een ontgroening eindigde in het ziekenhuis en met een strafzaak.
- Moet de op social media geplaatste afbeelding met 'Sinterklaas Sniper' worden opgevat als humoristisch of als grensoverschrijdend en een dreiging van geweld tegen de sinterklaasvertolker van de landelijke intocht?

1. Politieagent X misdraagt zich in de rol van Sinterklaas

Op 17 december 2015, tijdens de kerstviering van het basisteam Maastricht bij brasserie De Tapijn, heeft politieagent X, verkleed als Sinterklaas, een toespraak gehouden voor ongeveer 140 collega's, waarbij hij stil is blijven staan bij een aantal gebeurtenissen uit het jaar 2015. Als eerste heeft politieagent X een vrouwelijke collega naar voren geroepen op het podium en haar in dichtvorm als volgt toegesproken:

*Op de werkvloer heb je met een collega iets willen opbouwen.
Nota bene een collega die op het punt stond om te gaan trouwen.
Zoals iedereen weet is het zover niet gekomen
en uit elkaar gespat zijn al jouw dromen.
Je hebt liggen vloeken en schelden en tieren,
maar je zult toch helemaal alleen dit jaar kerstmis moeten vieren.*

Vervolgens begon politieagent X een gedeelte van een lied van André Hazes te zingen ("ik zit hier heel alleen kerstfeest te vieren") en bood haar daarna als cadeautje een pakje papieren zakdoekjes aan om haar tranen te drogen. Hierop heeft de teamchef, die officieel op dat moment met ziekteverlof was, ingegrepen. De teamchef heeft de microfoon van politieagent X overgenomen en medegedeeld – kort gezegd – dat niet zo met collega's wordt omgegaan, dat politieagent X zijn verhaal kon voortzetten op een nette wijze of maar terug moest gaan naar Spanje.

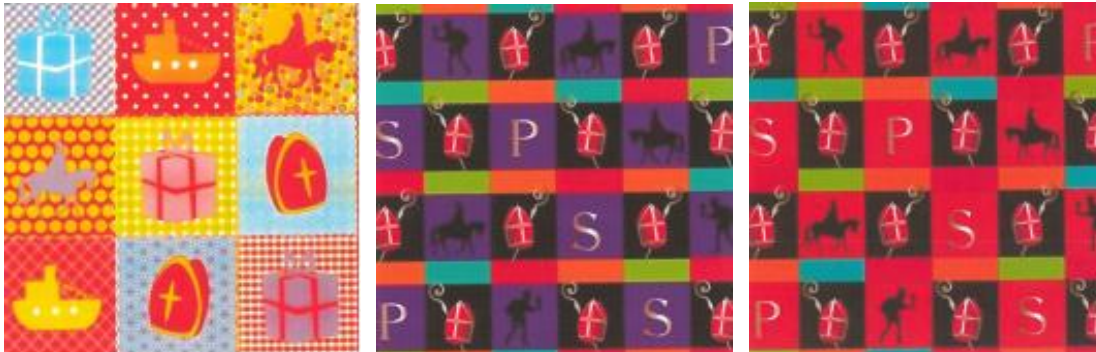
De Korpschef van de Politie legt een disciplinaire straf op aan politieagent X: er worden 16 verlofuren ingehouden. Hij is het daar niet mee eens. Politieagent X legt de zaak voor aan de rechter, maar die laat de disciplinaire sanctie **in stand**. Het op deze wijze – tijdens een kerstviering verkleed als Sinterklaas – en plein public aan de orde stellen van de mislukte liefdesrelatie op het werk van een vrouwelijk collega met een andere collega getuigt van geen respect, aldus de rechtbank. Voor politieagent X stond het vermaken van zijn gehoor ten koste van haar voorop. Het op deze respectloze wijze bejegenen van deze vrouwelijke collega acht de rechtbank ongepast. Dat deze liefdesrelatie op het werk een publiek geheim was en in 2015 gesprekstof was in de wandelgangen van het politiebureau, kan niet tot een ander oordeel leiden. Dat politieagent X niet de intentie heeft gehad om zijn vrouwelijke collega te kwetsen, maakt het vorenstaande ook niet anders. De rechtbank overweegt voorts dat al zou sprake zijn van een zekere cultuur binnen de politie waarin het gewoon was om dit soort grappen uit te halen, dit het handelen van politieagent X niet kan verontschuldigen. Hij blijft immers verantwoordelijk voor zijn eigen handelen. Ook het beroep van politieagent X op het gelijkheidsbeginsel vanwege het feit dat hij 10 jaar geleden een soortgelijke act heeft opgevoerd (*maar dan verkleed als kerstman*) gaat niet op.

2. Nog een politieagent die zich misdraagt als Sinterklaas

Appellant was werkzaam als inspecteur van politie bij de politieregio Noord- en Oost-Gelderland. Op 2 december 2002 heeft een agente van politie geconstateerd dat appellant, rijdend in een personenauto en (deels) uitgedost als Sinterklaas, links afsloeg waarbij hij een op rood staand verkeerslicht negeerde. Een ademtest op straat, gehouden nadat appellant zijn

auto had geparkeerd, gaf een indicatie van een alcoholpromillage in het bloed van 0,5 tot 0,8 (zogeneten A-indicatie). Appellant is daarna desgevraagd met de agente meegegaan naar het politiebureau voor een ademanalyse. Na aankomst op het politiebureau maakte appellant van de gelegenheid dat hij alleen was gelaten, gebruik door het bureau te verlaten en zich aan de ademanalyse te onttrekken. Hij krijgt strafontslag, waarbij meespeelt dat hij al eerder was aangesproken op zijn alcoholgebruik. De rechter laat dat strafontslag [in stand](#).

3. Het silhouet van Sinterklaas op inpakpapier: inbreuk op auteursrecht?

Maken deze drie soorten inpakpapier inbreuk op auteursrecht, doordat het silhouet van Sinterklaas te paard wordt gebruikt? Het silhouet wordt volgens eiseres gekenmerkt door de volgende elementen: het paard is lopend afgebeeld met een licht geboden hoofd; Sinterklaas zit ontspannen vooroverleunend op het paard, waardoor een gemoedelijke indruk ontstaat; details in de illustratie zijn: de toevoeging van teugels, de manier waarop de baard en het haar van Sinterklaas naar beneden lopen en de positie van de staart van het paard; er is voor gekozen Sinterklaas zonder staf af te beelden.

De [kantonrechter](#) oordeelt dat al deze elementen ieder afzonderlijk niet bijzonder zijn en voor een deel zelfs triviaal zijn te noemen. De uiterlijke kenmerken van een sinterklaasfiguur worden nu eenmaal voor een belangrijk deel door de conventie bepaald wil een figuur door het publiek als zodanig worden herkend. In combinatie met elkaar geven deze elementen de afbeelding echter een voldoende eigen gezicht. De kantonrechter merkt hierbij op dat niet is gebleken dat het silhouet van Sinterklaas is ontleend aan op het moment van de creatie daarvan reeds bekende afbeeldingen van sinterklazen op een paard. Hoewel er volgens gedaagde talloze sinterklazen bestaan die er (ongeveer) hetzelfde uitzien, toont het overgelegde overzicht juist dat binnen de gegeven silhouetvorm en het gegeven thema van een sinterklaas op een paard, eigen keuzen (kunnen) worden gemaakt, die tot een verschillend totaalbeeld leiden. Op grond van dit alles komt de kantonrechter tot de conclusie dat het silhouet van Sinterklaas een eigen, oorspronkelijk karakter heeft en het persoonlijk stempel van de maker draagt, zodat het de drempel voor auteursrechtelijke bescherming haalt. Deze elementen zijn één op één overgenomen waardoor de afbeelding op het geschenkpapier dezelfde totaalindruk wekt. De rechter oordeelt dat er sprake is van inbreuk op persoonlijkheidsrechten door het ontbreken van naamsvermelding, en door vermelding van een ander als maker. Er wordt een schadevergoeding van € 2.250,= toegewezen voor inbreuk op auteursrecht, en € 5.000,= voor inbreuk op persoonlijkheidsrechten. Daarnaast moet gedaagde proceskosten ex artikel 1019h Rv betalen ad € 4.828,=.

4. Het portretrecht van Sinterklaas

De acteur Bram van der Vlugt was lange tijd de 'officiële' Sinterklaas. Hij speelt vanaf 1986 Sinterklaas tijdens de landelijke intocht die op TV wordt uitgezonden. Van der Vlugt is een bekend acteur, niet alleen op toneel en op tv, maar ook in commercials. In de Sinterklaasperiode in 1999 haakt KPN in een reclamefolder aan op de Goedheiligman die cadeautjes uitdeelt. KPN huurt niet zelf een Sint in, maar gebruikt foto's van de 'echte' Sinterklaas, gespeeld door Bram van der Vlugt. Kan deze acteur zich verzetten tegen commercieel gebruik van zijn portret, in de rol van de 'officiële' Sinterklaas?

De zaak komt voor de rechter. Van der Vlugt vordert een verbod, een voorschot op schadevergoeding en een rectificatie. De rechter maakt er weinig woorden aan vuil en geeft 'Sinterklaas' **grotendeels gelijk**. Van der Vlugt is herkenbaar, in ieder geval voor een deel van het publiek. Het is duidelijk de van TV bekende Sinterklaas, en het is bekend dat Van der Vlugt die rol speelt. Daarom is het portret van de officiële Sinterklaas een portret van Van der Vlugt. En die heeft een redelijk belang om zich te verzetten tegen het

commerciële gebruik dat KPN van zijn portret maakt: er is sprake van verzilverbare populariteit. De rechtbank verbiedt KPN het portret nog verder te gebruiken. Een voorschot op schadevergoeding wordt niet toegewezen. Van der Vlugt had aan deze vordering ten grondslag gelegd dat hij de 'echte' Sinterklaas verschoond wil houden van commerciële smetten en dat door toekenning van schadevergoeding de schade die KPN aan Van der Vlugt en uiteindelijk het algemeen belang heeft toegebracht, enigszins wordt geredresseerd. Maar de Rechtbank vindt die schade 'thans te onbepaald'. Dat is meer iets voor een bodemprocedure. KPN moet rectificeren, met de volgende tekst:

'RECTIFICATIE

Bij vonnis van 24 november 1999 heeft de president van de rechtbank te Amsterdam geoordeeld dat ons gebruik in reclamemateriaal van het portret van Bram van der Vlugt als Sinterklaas onrechtmatig is jegens Bram van der Vlugt. Tevens heeft de president ons veroordeeld om deze onrechtmatige uiting door middel van deze tekst te rectificeren.

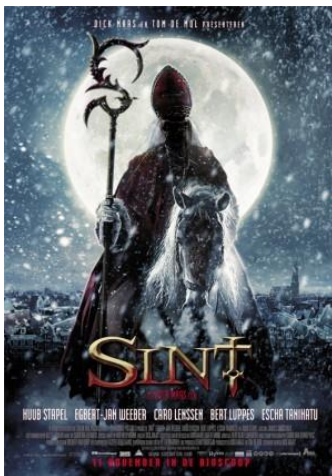
KPN Telecom'

Laten we hopen dat niet al te veel kinderen deze rectificatie hebben gelezen en daardoor erachter zijn gekomen dat zelfs de officiële Sinterklaas niet echt is, maar werd gespeeld door de bekende acteur Bram van der Vlugt...

5. De horrorsint

Dick Maas, bekend van Nederlandse horrorfilms als *De Lift* en *Amsterdamned*, maakte in 2010 een horrorfilm over Sinterklaas. Sint (gespeeld door Huub Stapel) blijkt een moordlustig type. Geen grote kindervriend. Het is geen kinderfilm natuurlijk. De film draait in de bioscoop in de

Sinterklaastijd. Er wordt reclame voor gemaakt. Ook kinderen worden geconfronteerd met de enge posters die de film aankondigen. Die hangen onder meer in bioscopen en later ook inabri's. Oordeel zelf hoe eng je deze poster vindt, en hoe schadelijk dit is voor tere kinderzieltjes. Het regent klachten bij de Reclame Code Commissie. Een recordaantal van meer dan 2.400 klachten. Sommige klagers schakelen zelfs deskundigen in om hun klacht kracht bij te zetten. Die deskundigen zijn het overigens niet volledig eens over de schadelijkheid van de posters voor kinderen van 12 jaar en jonger. De Reclame Code Commissie stelt zich altijd terughoudend op als het gaat om normen met een subjectief karakter, zoals goede smaak en fatsoen. De vraag die zij beantwoordt is of de poster 'een bedreiging inhoudt voor de geestelijke en/of lichamelijke volksgezondheid'. De Reclame Code Commissie vindt de poster niet bijzonder angstaanjagend voor kinderen. De overwegingen zijn kort maar krachtig:

Op het eerste gezicht herkent men op de poster het silhouet van Sinterklaas op zijn paard, hetgeen de Commissie voor kinderen niet angstaanjagender acht dan een willekeurige andere afbeelding van de Sint. Het gezicht van de Sint is zeer onduidelijk en donker afgebeeld. Bij bestudering van zeer nabij wordt dit nauwelijks anders. Gelet hierop acht de Commissie het niet aannemelijk dat kinderen ten gevolge van dit beeld angstig zullen worden. Ook voor het overige acht de Commissie de poster niet angstaanjagend voor kinderen. De details op de poster zoals ter vergadering besproken (zoals de staf, het paardenhoofd en de gedeeltelijk rode letters) zullen door kinderen naar het oordeel van de Commissie niet met horror in verband worden gebracht of als 'eng' worden ervaren.

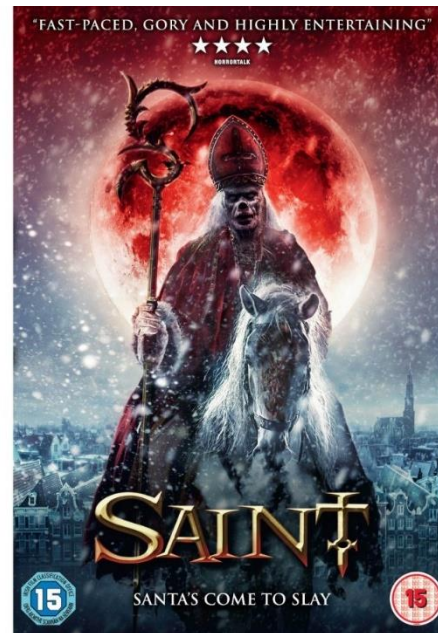
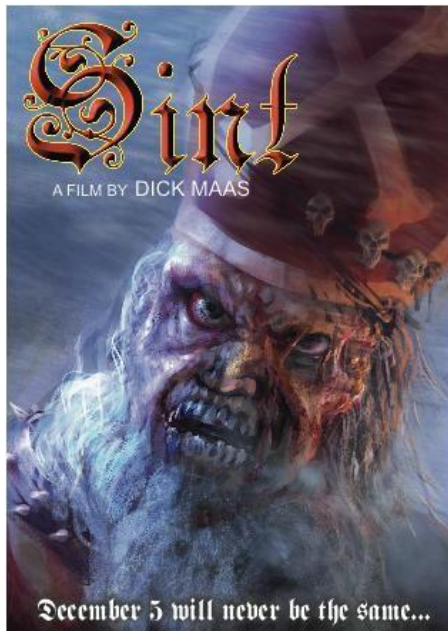
De klagers gaan – vanzelfsprekend – in beroep tegen de afwijzing van hun klacht, en het College van Beroep [bevestigt](#) het oordeel van de Reclame Code Commissie.

Alleen indien, zoals niet gebruikelijk is te achten, de verlichte poster intensief en van zeer nabij wordt bestudeerd, ziet men dat het gelaat van de persoon donker is gekleurd en sterk gegroefd is, en dat het om een "afwijkend" gelaat gaat. Verdere gelaatsdetails zijn echter ook dan nauwelijks waar te nemen. Ogen, neus en mond zijn niet goed zichtbaar. Voor zover men zou kunnen denken dat het om een skelet, "zombie" dan wel anderszins als "eng" te beschouwen persoon gaat, is deze indruk niet zodanig sterk dat de poster de grenzen van het toelaatbare te buiten gaat. Overigens merkt het College nog op dat het gelaat zich aan de bovenzijde van de poster bevindt. Gelet hierop en op het feit dat de poster in bioscopen aan de muur hangt, zullen kleine kinderen niet in staat zijn dit gelaat van zeer nabij te bekijken. De op de poster afgebeelde persoon is voor kinderen die bang zijn voor Sinterklaas niet angstaanjagender dan een willekeurige afbeelding van Sinterklaas op een poster.

Kortom, kinderen die toch al bang zijn voor Sinterklaas zullen door deze poster niet extra bang worden, en kleine kinderen zijn te klein om het zombie-hoofd van dichtbij te bestuderen.

Voor de liefhebber: de trailer van de film kun je [hier](#) bekijken.

Het ging dus niet om deze posters, die zijn voor de Amerikaanse markt en 'iets' minder subtiel.

6. De wijze van vertolking van de rol van Sinterklaas

Wat mag een bouwbedrijf verwachten als ze voor een personeelsfeest met 80 kinderen een Sinterklaas met Pieten inhuurt? Dat verloopt natuurlijk niet altijd vlekkeloos. Maar als de opdrachtgever ontevreden is, kan hij dan zijn geld teruggeisen? De Sint- en Pietenverhuur werkt met professionele acteurs, maar hun optreden valt bij het bouwbedrijf niet in de smaak. Wat ging er mis? Een paar citaten. Neem even rustig de tijd om dit te lezen, want het begint al grappig maar wordt steeds hilarischer:

- *Wij hadden de afspraak gemaakt om niet te strooien, want i.v.m. de marmeren vloer zou dit de veiligheid van de kinderen niet ten goede komen. Uiteindelijk moesten de kinderen toch van de Sinterklaas leren strooien, maar wel dusdanig dat ze op een gegeven moment aangemoedigd werden om recht tegen het (kinder)publiek in zo hard mogelijk te gooien.*
- *Ook was er een meisje dat tijdens het optreden moest huilen bij Sinterklaas. Sinterklaas ondernam geen enkele adequate actie het kind te troosten.*
- *Daarnaast vonden wij dat de Sinterklaas erg dominant aanwezig was, hij kwam veel te streng over en was ook vrij kortaf richting de kinderen.*
- *Ook hebben wij ervaren dat er niet een duidelijke spanningsboog in het verhaal aanwezig was. De Sinterklaas was meer bepaalde onderdelen aan het afraffelen i.p.v. dat hij zijn gedachten richting de kinderen richtte.*
- *Wat wij ook niet vinden kunnen is dat de Sinterklaas en de hulppieten de woorden 'sexy meisjes' noemen. Dat heeft geen enkele toegevoegde waarde voor het verhaal.*
- *Sowieso hadden wij eigen collega's gevonden die ook als pieten verkleed mee hebben gedaan aan het Sinterklaasverhaal. Achter de schermen hebben we ook geen leuke momenten met de Sinterklaas beleefd. De collega's werden duidelijk door de Sinterklaas genegeerd en toen wij de moeite deden met hem in contact te komen was daar weinig behoefte aan.*

- *Het toppunt van de middag was dat er zich een situatie voordeed waarbij een vader naar voren moest komen en een jute zak over zijn hoofd kreeg, een actie die naar onze mening voor kinderen zeer ongepast is.*
- *De Sinterklaas was te weinig op de voorgrond, hij was erg passief en had zelden het woord. Het was net of er geen Sinterklaas aanwezig was. De Piet was erg duidelijk overheersend, terwijl dit toch de rol van de Sinterklaas zou moeten zijn.*

Sinterklaas-verhuur.nl

En op basis hiervan moet de rechter oordelen of de ingehuurde Sint en Pieten hiermee tekort zijn geschoten in hetgeen waarvoor ze zijn ingehuurd, het vertolken van de rol van Sint en Piet. De rechter neemt tot uitgangspunt dat de acteurs bij de invulling van hun rollen een ruime mate van artistieke vrijheid hebben. Cruciaal is dat zij zich als redelijk bekwaam acteur inspannen om een voor de kinderen herkenbare Sinterklaas en Zwarte Piet te vertolken. Dit kan op verschillende manieren zonder dat de geloofwaardigheid van Sinterklaas en Zwarte Piet in het gedrang komt. Dat de ene klant daarbij de voorkeur geeft aan de vertolking van Bram van der Vlugt en de andere aan die van de vader van Toon Hermans doet daaraan niet af. Dat is een kwestie van smaak, aldus de [rechter](#). En dan gaat de rechter de punten van kritiek één voor één af. En bij de overwegingen zitten pareltjes...

- *Sinterklaas is solidair met de kinderen en wat minder met vader en moeder. Het staat hem soms vrij om de kinderen aan te sporen gezagsondermijnende dingen te doen die ze thuis niet mogen, zoals het strooien en gooien met snoep. Daar past ook bij dat een stoute vader in de zak van Sinterklaas wordt gestopt 'daargelaten of de desbetreffende scène een cultureel hoogtepunt was'.*
- *In het licht van de artistieke vrijheid kan het Sinterklaas voorts niet worden tegengeworpen dat hij - in de ogen van de volwassenen - geen spanningsboog opbouwt, snel spreekt, zwijgzaam, kortaf en zakelijk is of zich door de kennelijk nogal dominante Hoofdpiet laat overtroeven.*
- *De uitlating 'sexy meisjes' levert zonder nadere toelichting ook geen tekortkoming op.*
- *Dat Sinterklaas heeft nagelaten een huilend meisje in een groep van 80 kinderen adequaat te troosten maakt dat oordeel niet anders, ook al omdat niet duidelijk gemaakt is wat onder de gegeven omstandigheden van Sinterklaas werd verwacht.*
- *Ook de stelling dat Sinterklaas zich achter de coulissen afstandelijke gedroeg jegens de als Zwarte Piet verklede medewerkers van de opdrachtgever kan het bedrijf niet baten.*

De conclusie is dat de huur-Sinterklaas en zijn huur-Pieten niet tekort zijn geschoten. De vordering tot terugbetaling van de huurprijs wordt afgewezen.

7. Mogen de media foto's van Prinses Amalia bij de intocht van Sinterklaas publiceren?

Wanneer de Koninklijke familie zich in het openbaar begeeft, is het de vraag of de media daar foto's van mogen maken en publiceren. Eerder is er bijvoorbeeld geprocedeerd over foto's van Máxima en haar dochters Amalia en Alexia op het Wassenaaarse strand, tussen het overige strandpubliek. Die werden gepubliceerd in het roddelblad Party. De foto's waren gemaakt door een toevallig daar aanwezige fotograaf. Er was dus geen sprake van stalking, en de foto's zijn op zichzelf onschuldig van aard. Party heeft betoogd dat haar lezers het leuk vinden om te zien dat Máxima ook gewoon moeder is.

De [rechter](#) is van oordeel dat het publiceren van de foto's onrechtmatig is, en dat Máxima, Amalia en Alexia schade hebben geleden ter hoogte van € 1.000,= per persoon. De overwegingen van de rechter zijn interessant. De rechtbank stelt voorop dat publieke figuren aandacht van de media hebben te dulden, maar toch ook weer niet vogelvrij zijn. De media hebben geen toestemming nodig om foto's te plaatsen die een bijdrage aan het publiek debat leveren. In

dat geval kan het recht op bescherming van de privacy van het kroonprinselijke paar en hun dochters minder zwaar wegen dan het recht op vrijheid van meningsuiting van de media. De foto's die zijn gepubliceerd in Party leveren echter geen bijdrage aan het publiek debat. Dat lezers van Party het 'leuk' vinden om te zien dat Máxima ook 'gewoon moeder is', is geen rechtvaardiging voor een inbreuk op de privacy van Máxima en haar twee dochters, aldus de rechter. Vervolgens beoordeelt de rechter de omstandigheden waarin de foto's zijn gemaakt, en kwalificeert het dagje strand als 'een moment van huiselijkheid buiten de deur waarbij zij niet bedacht hoeven te zijn dat er foto's op dat moment worden gemaakt die vervolgens worden gepubliceerd'.

Dat is een verschil met foto's van Willem-Alexander en Máxima op de tribune bij het Olympisch schaatsen in Turijn, en met foto's van hen bij de intocht van Sinterklaas in Wassenaar. Dat zijn volgens de rechter duidelijk publieke evenementen, waarbij de kroonprinselijke familie heeft te dulden dat er foto's van hen worden gemaakt en gepubliceerd. De media mogen dus foto's publiceren van de Koninklijke familie als die bij een intocht van Sinterklaas zijn.

8. De brandende tabberd

En dan een opmerkelijke strafzaak over het in brand steken van een Sinterklaas.

Illustratie Dagblad van het Noorden

Op 11 april 2010, terwijl de Goedheiligman al lang en breed in Spanje zat, werd in Giethoorn een studentengrap uitgehaald, in het kader van een ontgroening van de studentenvereniging Albertus Magnus. Vier jongens die lid wilden worden van een dispuut moesten een stunt uithalen om het dispuut 'versteld te doen staan'. Als het lukte, zouden ze lid mogen worden. Ze mochten zelf bedenken wat ze zouden doen. Het liep nogal uit de hand, en leidde tot ziekenhuisopname en zelfs tot een strafzaak.

Het was midden in de nacht (5 uur 's ochtends om precies te zijn), de vier jongens hadden al twee nachten niet geslapen. Eén van de studenten had een Sinterklaaspak aan en opperde zelf – volgens zijn eigen verklaring – *“Steek het Sinterklaaspak maar aan en dan ren ik schreeuwend door de kamer heen en dan spring ik in het water. De anderen vonden het wel cool, of in ieder geval wel lachen. Verdachte heeft mij uiteindelijk in de brand gestoken.”* De tabberd brandde als een tierelier. Het slachtoffer liep ernstige brandwonden op zijn rug op. Hij moest in het ziekenhuis worden opgenomen en daar anderhalve week blijven. Maar hij doet geen aangifte. Het is de Officier van Justitie zelf die vindt dat dit zo ernstig is dat er vervolging plaatsvindt.

De rechtbank acht aannemelijk dat het slachtoffer toestemming heeft verleend om het Sinterklaaspak waarin hij gekleed was in brand te steken. Daarom is die brandstichting op zichzelf niet strafbaar. Maar er was meer aan de hand. De verdachte had lampenolie gepakt en over het Sinterklaaspak gegoten. Door dit aan te steken heeft hij bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat het slachtoffer zwaar lichamelijk letsel zou oplopen. Dat maakt de zaak anders, aldus de rechtbank. Het slachtoffer heeft weliswaar toestemming gegeven om het Sinterklaaspak in brand te steken. Maar hij heeft daarbij niet geweten dat daarbij gebruik zou worden gemaakt van zeer brandbare lampenolie. Hij was daarom niet goed geïnformeerd over de aard, ingrijpendheid en gevolgen van deze handeling. Hiervoor had hij geen toestemming gegeven, aldus de rechter. En dan wordt het in brand steken als een poging tot zware mishandeling gekwalificeerd.

De advocaat van de verdachte voerde nog aan dat de studenten oververmoeid waren. Ze konden nauwelijks meer nadenken, laat staan de consequenties van hun handelen overzien. In die toestand bedachten ze een stunt om iedereen versteld te doen staan, zodat ze als lid van het dispuut konden worden geïnaugureerd. De rechtbank neemt deze omstandigheden mee, maar veroordeelt de student die de lampenolie over de tabberd goot wel tot een werkstraf van 50 uren. Eind goed, al goed: de jongens zijn lid geworden van het dispuut. Blijkbaar hadden ze het dispuut voldoende versteld doen staan met een Sinterklaas in lichterlaaie.

Hoe zit het ook alweer met... Sinterklaas?

9. "1000 Jaar Sinterklaas" en de "De Beeldenstorm". Een wereld van verschil?

Volgens uitgever Walburg Pers pleegt LM Publishers met het uitgeven van het boek "1000 Jaar Sinterklaas" inbreuk op het auteursrecht van Walburg Pers op het boek "De Beeldenstorm" en vordert schadevergoeding.

De [rechtbank](#) stelt dat hoewel het boek "De Beeldenstorm" een informatief geschiedenisboek is, die in principe volgens hetzelfde stramien als de meeste informatieve boeken is opgebouwd. Er in het kader van vormgeving en lay-out toch nog voldoende ruimte voor creatieve keuze is. Die keuzes bepalen mede de uistraling van het boek waardoor het Beeldenstormboek auteursrechtelijke bescherming geniet.

Hoewel de opmaak van voornamelijk de omslag van de twee boeken een aantal gelijkenissen vertonen zijn er tegelijkertijd meerdere verschillen te constateren in zowel de opmaak van de omslag als de inhoud en daaropvolgende pagina's.

De totaalindruk van het Sinterklaasboek is anders dan die van het Beeldenstormboek. Door de geconstateerde verschillen in de lay-out en vormgeving hebben de makers van het Sinterklaasboek voldoende afstand genomen van lay-out en vormgeving van het Beeldenstormboek. Daarom is er geen sprake van een auteursrechtinbreuk op het boek "De Beeldenstorm".

10. Rechter vindt gefotoshopte foto van 'Sinterklaas Sniper' niet humoristisch

Een bekende anti-Zwarte Piet activist plaatste een foto op zijn sociale media waarop hij een pet draagt met de tekst 'Sinterklaas Sniper'. Verder plaatste hij de iconische foto van voormalig president John F. Kennedy – vlak voordat deze werd vermoord door een scherpshutter – op zijn sociale media met daarover het hoofd van Sinterklaas gefotoshopt.

Zijn raadsman voert als verweer dat de Facebookpost “*net als de uitingen van verdachte bij de foto waarop Sinterklaas op de plek van J.F. Kennedy werd geplakt, evident een humoristisch, sarcastisch of cynisch en maatschappijkritisch karakter hadden*”. In samenhang met het gebrek aan bewijs dat de Sinterklaasvertolker de afbeeldingen zou hebben gezien, stelt de advocaat van verdachte dat bij hem niet de redelijke vrees voor een misdrijf kon ontstaan. De rechter oordeelt echter dat gelet op aard van de afbeelding en de daarbij gevoegde tekst, die afkomstig is van een prominent lid van een stichting die strijd voert tegen de huidige invulling die wordt gegeven aan het Sinterklaasfeest, bij de vertolker van Sinterklaas de redelijke vrees kon ontstaan dat het misdrijf waarmee werd bedreigd ook gepleegd zou worden. Uit de foto en de bijgevoegde tekst blijkt geenszins dat sprake is van louter satire of maatschappijkritiek.

Met zijn handelen heeft hij de vertolker van de rol van Sinterklaas bij de landelijke intocht bedreigd met een misdrijf tegen het leven gericht. De rechtbank stelde dat voor dergelijk gedrag geen enkel debat in een democratische samenleving plaats kan zijn. Zijn gedrag heeft een polariserend effect op de samenleving als geheel. In het kader van zijn profilering als actievoerder heeft de activist een groot publiek bereikt, waardoor de afbeeldingen de nodige ophef hebben veroorzaakt.

De [rechtbank Noord-Holland](#) legt de anti-Zwarte Piet activist een voorwaardelijke gevangenisstraf op van een week, met een proeftijd van twee jaar, en een geldboete van EUR 500,- op.

11. Sinterklaas is toch gewoon Sinterklaas?

Twee dagen voor pakjesavond 2020 doet de [rechtbank Zeeland-West Brabant](#) uitspraak over twee afbeeldingen van Sinterklaas en een vermeende auteursrechtinbreuk. Eiser exploiteert een onderneming in grafische vormgeving en stelt auteursrechthebbende te zijn op het ontwerp van de linker Sinterklaas. Gedaagde, Vero B.V., is producent van snoepgoed en houdt zich bezig met de ontwikkeling van creatieve snoepverpakkingen voor diverse thema's. Vero heeft het rechter ontwerp van Sinterklaas (hierna: “Vero Sinterklaas”) op verpakkingen voor pepernoten vervaardigd en op de markt gebracht.

Vero betwist onder meer dat eiser de maker is van de linker Sinterklaas, dat de linker Sinterklaas een auteursrechtelijk beschermd werk is en dat sprake is van auteursrechtinbreuk. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter heeft het ontwerp van eiser de gebruikelijke kenmerken die nodig zijn om een figuur door het publiek als een Sinterklaas te laten herkennen. Volgens de rechter zijn door eiser binnen die gebruikelijke kenmerken en binnen

de bekende 'Kawaii'-stijl ontwerpkeuzes gemaakt die bij de concrete uitvoering hebben geleid tot een ontwerp dat auteursrechtelijk beschermd is. De combinatie van de stijl en afzonderlijke onderdelen van het ontwerp getuigen volgens de rechter oordeelt van voldoende eigen karakter. Wel merkt de rechter op dat het ontwerp geen hoge mate van oorspronkelijkheid of nieuwe visie bevat met oog op bestaande afbeeldingen van Sinterklaas, waardoor er slechts een beperkte beschermingsomvang toekomt.

Bij de beoordeling of dan ook sprake is van auteursrechtinbreuk verwijst de rechter naar [de Stokke-arresten van de Hoge Raad](#). Al met al oordeelt de rechter dat de beide totaalindrukken in voldoende mate van elkaar verschillen. Bij de vergelijking van de totaalindrukken, waarbij moet worden uitgegaan van een beperkte beschermingsomvang van de linker Sinterklaas, neemt de rechter vooral het gezicht van beide Sinterklazen in ogenschouw '*omdat het gezicht beeldbepalend is voor de totaalindruk*'. Daarnaast vergelijkt de rechter elementen als de mijter, de staf en het boek met elkaar. Nu volgens de rechter de totaalindrukken van de twee Sinterklazen in voldoende mate van elkaar verschillen, kan de Vero Sinterklaas niet als een veeleenvoudiging worden gezien van de Sinterklaas van eiser en is geen sprake van auteursrechtinbreuk.

12. Foto's van de Sinterklaasintocht zijn auteursrechtelijk beschermde werken

Een professioneel fotograaf maakt foto's van de intocht van Sinterklaas in gemeente Zuidland. Een vader en zoon leggen als Sinterklaas- en Pietvertolkers tegen betaling van onkostenvergoeding jaarlijks zo'n 10 á 15 bezoeken af. Vader en zoon hebben op hun website, op Marktplaats en op Facebook foto's van de fotograaf gepubliceerd. Zij vragen daarvoor geen toestemming aan de fotograaf, want volgens vader en zoon zijn de foto's te banaal en alledaags om voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking te komen: deze foto's zouden niet meer zijn dan '*alledaagse dertien-in-een-dozijn-kiekjes die zich niet onderscheiden van andere foto's van een Sinterklaasintocht*'. Het Hof kiest de kant van de fotograaf. Die heeft voldoende toegelicht welke persoonlijke creatieve keuzes hij heeft gemaakt, zowel bij het maken van de foto's als bij de nabewerking daarvan (onderwerp, compositie uitsnede, positie en de hoek van waaruit de foto is genomen, camera-instellingen en belichting). [Het Hof](#) oordeelt dat de foto's van de Sinterklaasintocht auteursrechtelijk beschermde werken zijn. Vader en zoon moeten een schadevergoeding wegens auteursrechtinbreuk van € 900 betalen, voor het ontbreken van naamsvermelding nog eens € 225, en vooral de veroordeling in de proceskosten van bijna € 9.000 zal hen pijn doen.

**BOEKX WENST U EEN PRACHTIG
SINTERKLAASFEEST!**